

TECHNIKUM OGRODNICZE

zawód - technik ogrodnik - 314205

Zawód technika ogrodnika jest zawodem poszukiwanym na europejskich rynkach pracy. Jest polecany tym wszystkim, którzy chcieliby projektować i zakładać ogrody przydomowe, produkować warzywa i rośliny ozdobne, prowadzić plantacje i sady owocowe oraz własne gospodarstwo ogrodnicze o charakterze produkcyjnym lub usługowym.

Cele i zadania zawodowe

Do podstawowych zadań technika ogrodnika - wykonującego prace w zakresie gospodarki ogrodniczej - należy:

- kierowanie pracami związanymi z uprawą, hodowlą i produkcją roślin ogrodniczych;
- planowanie, zakładanie i utrzymywanie terenów zieleni i prowadzenie badań;
- zakładanie i pielęgnacja upraw ogrodniczych;
- stosowanie zabiegów pielęgnacyjnych zgodnie z okresami wegetacji roślin;
- dobór narzędzi i sprzętu ogrodniczego do poszczególnych czynności;
- dobór gatunków i roślin, zwłaszcza nasion, cebulek, sadzonek, materiału szkółkarskiego;
- przygotowanie podłoża do produkcji ogrodniczej;
- uprawa gleby poprzez właściwe nawożenie;
- kierowanie siewem, sadzeniem i pozyskiwaniem sadzonek i rozsad;
- prowadzenie selekcji materiału hodowlanego;
- przygotowanie mieszanek nasion traw na trawniki;
- kierowanie przygotowaniem rabat, kwietników i skwerów do obsadzania roślinami;
- prowadzenie prac pielęgnacyjnych upraw, nasadzeń i starych drzew;
- kierowanie ochroną roślin;
- wykonywanie zabiegów leczniczych;
- dokonywanie inwentaryzacji terenów zieleni;
- kierowanie ścinaniem, formowaniem i karczowaniem drzew i krzewów w sadach, parkach i zieleńcach przy użyciu sprzętu mechanicznego;
- klasyfikowanie roślin oraz zbiorów zgodnie z normami branżowymi;
- dobór roślin w zależności od środowiska i celów dekoracyjnych;
- prowadzenie krzyżówek i zapyleń roślin;
- kierowanie przesadzaniem drzew, cięciem i formowaniem żywopłotów;
- nadzorowanie zbiorów płodów ogrodniczych;
- przygotowanie i sprzedaż produktów ogrodniczych;
- przygotowanie zbiorów do przechowywania w okresie zimowym;
- sprzedaż materiału roślinnego;
- odczytywanie projektów budowy sadów, plantacji i terenów zieleni;
- wykonywanie projektów dotyczących upraw ogrodniczych;
- obsługa maszyn i urządzeń wykorzystywanych w produkcji ogrodniczej;
- prowadzenie ciągnika rolniczego;
- projektowanie i wykonywanie dekoracji roślinnych.

Środowisko pracy

Praca technika ogrodnika odbywa się w różnych warunkach środowiska naturalnego (sady, pola, parki, zieleńce) i środowiska zamkniętego (pod inspektami, w tunelach foliowych, szklarniach, magazynach, przechowalniach). W miejscu pracy niejednokrotnie występuje podwyższona temperatura i zmienna wilgotność powietrza. Technik ogrodnik może również wykonywać niektóre czynności w pomieszczeniach biurowych o normalnych warunkach.

Wymagania psychofizyczne

Technik ogrodnik powinien mieć dobrą koordynację wzrokowo-ruchową, widzenie przestrzenne, wytrzymałość na długotrwały wysiłek, refleks, spostrzegawczość,

systematyczność, odpowiedzialność za bezpieczeństwo podwładnych pracowników. Ponadto niejednokrotnie powinien posiadać szybkie tempo pracy, a ze względu na rodzaj niektórych czynności – brak lęku wysokości.

Cechami niezbędnymi w tym zawodzie są:

- umiejętność współpracy z innymi;
- gotowość do pracy w trudnych warunkach atmosferycznych;
- podzielność i koncentracja uwagi;
- ostrożność, dokładność, wyobraźnia przestrzenna;
- zdolność przewidywania konsekwencji swoich działań;
- zainteresowania techniczne, przyrodnicze, chemiczne i ekonomiczne;
- uzdolnienia organizacyjne.

Przeciwwskazania do wykonywania zawodu

Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu technika ogrodnika jest słaba budowa ciała i niska wydolność organizmu. Dodatkowym utrudnieniem są wady wzroku, których nie można skorygować okularami (np. brak widzenia obuocznego, daltonizm), a także choroby uszu – niedosłuch, zaburzenia równowagi. Przeciwwskazaniem są choroby skóry, reumatyzm, zaburzenia zmysłu dotyku, węchu i smaku oraz różnego rodzaju alergie, jak również znaczne zaburzenia układu krążenia, oddechowego, nerwowego i aparatu ruchu (np. brak kończyn).

Kształcenie w zawodzie

Kształcenie w zawodzie odbywa się w czteroletnim technikum dla absolwentów gimnazjum lub na kursach kwalifikacyjnych (dla ogrodnika ukończenie dodatkowej kwalifikacji). Po zdobyciu dyplomu - potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie - technik ogrodnik może podwyższyć kwalifikacje na studiach w szkołach wyższych na kierunku ogrodnictwo, rolnictwo, agroturystyka, architektura krajobrazu oraz przetwórstwo spożywcze. Dodatkowo może ukończyć kurs kwalifikacyjny w zakresie zawodów pokrewnych, np. technik agrobiznesu, technik architektury krajobrazu, florysta.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Nowoczesne technologie produkcji roślin, różnorodność ich odmian, a także umiejętność obsługi specjalistycznych maszyn i urządzeń oraz stosowanie środków ochrony roślin wymaga od technika ogrodnika systematycznego doskonalenia zawodowego. Ponadto znajomość środowiska odpowiedniego dla określonych gatunków roślin sprawia, że zawód ten mogą wykonywać tylko osoby przygotowane w tym zakresie. Większość ofert pracy wymaga od kandydatów posiadania dodatkowych uprawnień – np. prawo jazdy kategorii B i T, świadectwo energetyczne, świadectwo potwierdzające kwalifikacje do stosowania środków ochrony roślin, które można uzyskać w trakcie nauki w tym zawodzie.

Możliwości zatrudnienia

Technik ogrodnik może być zatrudniony w:

- ogrodniczych przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych zajmujących się uprawą warzyw, roślin sadowniczych i ozdobnych;
- w biurach i instytucjach zajmujących się marketingiem ogrodniczym;
- w kwaciarniach i firmach zajmujących się dekoracjami roślinnymi, bukieciarstwem i florystyką;
- gospodarstwach szkółkarskich i lokalnych zakładach pielęgnacji zieleni;
- ogrodnictwach ekologicznych;
- gospodarstwach z uprawami roślin zielarskich i grzybów jadalnych;
- w ogrodniczych przedsiębiorstwach usługowych, zajmujących się urządzeniem, projektowaniem i pielęgnowaniem terenów zieleni;
- biurach i organizacjach społeczno-gospodarczych, zajmujących się konserwacją i pielęgnacją terenów zieleni;

- w zakładach pracy, w których posiadanie uprawnień do obsługi specjalistycznego sprzętu (np. pilarek spalinowych, wykaszarek, kosiarek, ciągnika) jest niezbędne do zatrudnienia na określonych stanowiskach.

Ponadto może być:

- prywatnym przedsiębiorcą (właścicielem) firmy branży ogrodniczej,
- właścicielem gospodarstwa agroturystycznego.

Technik ogrodnik może również prowadzić indywidualne gospodarstwo ogrodnicze, np. plantacje, sady, szkółki roślin ozdobnych oraz kwiaciarnie i firmy wykonujące dekoracje roślinne.

W doborze i nauczaniu przedmiotów zawodowych - ze względu na specyfikę i zapotrzebowanie - szkoła kładzie duży nacisk nie tylko na wykształcenie umiejętności z zakresu wykonywania prac w zakresie ogrodnictwa i ochrony przyrody, ale także na wykształcenie technika posiadającego umiejętności z zakresu aktywnego poszukiwania pracy, przygotowania towaru do ekspedycji i sprzedaży.

Informacje dodatkowe

- posiadamy nowoczesne pracownie zawodowe;
- posiadamy 9 szklarni dydaktycznych i tunele foliowe, w których odbywają się zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe;
- profesjonalną pracownię projektowania terenów zieleni;
- na terenie szkoły znajdują się poletka doświadczalne;
- dla uczniów dostępny jest sprzęt ogrodniczy i maszyny specjalistyczne;
- posiadamy szkółkę warzywniczą, sadowniczą i krzewów ozdobnych;
- posiadamy kolekcje roślin sadowniczych i warzywnych oraz roślin ozdobnych;
- organizujemy dodatkowe kursy umiejętności zawodowych.

Kształcenie w zawodzie technik ogrodnik

Nauka w technikum w zawodzie technik ogrodnik trwa 4 lata.

W szkole są realizowane programy nauczania z poszczególnych przedmiotów, opracowane na podstawie obowiązujących aktualnie:

- podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół;
- podstawy programowej kształcenia w zawodach;
- ramowego planu nauczania.

Kształcenie obejmuje:

- przedmioty ogólnokształcące, w tym: realizowane w **zakresie rozszerzonym: geografia, matematyka,** przedmioty **uzupełniające: historia i społeczeństwo;**
- przedmioty zawodowe;
- zajęcia praktyczne na terenie szkoły, w firmach partnerskich i zagranicą;
- ciekawe praktyki zawodowe na terenie szkoły i miasta.

Umiejętności zawodowe uczeń zdobywa na przedmiotach zawodowych:

- bezpieczeństwo i higiena pracy;
- podstawy techniki;
- przepisy ruchu drogowego;
- podstawy ogrodnictwa;
- zarządzanie firmą;
- eksploatacja środków technicznych stosowanych w ogrodnictwie;
- sadownictwo i szkółkarstwo;
- warzywnictwo;

- rośliny ozdobne;
- język obcy ukierunkowany zawodowo;
- podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej;
- planowanie prac związanych z uprawą roślin sadowniczych;
- planowanie prac związanych z uprawą roślin warzywnych;
- planowanie prac związanych z uprawą roślin ozdobnych;
- praktyki zawodowe.

Ponadto:

- cykl kształcenia w zawodzie „technik ogrodnik” obejmuje dwie kwalifikacje zawodowe;
- kwalifikacje zawodowe będą potwierdzone egzaminem zewnętrznym w trakcie trwania nauki;
- uczeń z potwierdzonym pozytywnym wynikiem kwalifikacji zawodowych i ukończoną szkołą uzyska tytuł zawodowy.

W trakcie nauki w szkole uczeń może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie kwalifikacji RL.05 i RL.18.

Nr kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Liczba godzin	Termin egzaminu
Wspólne dla obszaru	Efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów oraz efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru rolniczo-leśnego z ochroną środowiska, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów	340	xxx
RL.05	Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych	650	pod koniec II półrocza w klasie trzeciej
RL.18	Planowanie i organizacja prac ogrodniczych	200	pod koniec I półrocza w klasie czwartej

Szkoła przygotowuje ucznia do kierowania ciągnikiem rolniczym z przyczepą (przyczepami) lub pojazdem wolnobieżnym z przyczepą (przyczepami). Egzamin państwowy, wymagany do uzyskania prawa jazdy odpowiedniej kategorii, jest przeprowadzany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 roku, poz. 978).

Absolwent po ukończeniu szkoły otrzymuje świadectwo ukończenia technikum. Ponadto uczeń może przystąpić do egzaminu maturalnego.

Szczegółowe efekty kształcenia

RL.05. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych

1. Prowadzenie produkcji sadowniczej

Uczeń:

- 1) określa wpływ czynników klimatycznych na wzrost, rozwój oraz plonowanie roślin sadowniczych;
- 2) dobiera rośliny sadownicze do warunków klimatyczno-glebowych i ekonomicznych danego rejonu;

- 3) ustala terminy sadzenia roślin sadowniczych;
- 4) przygotowuje teren i glebę pod uprawę roślin sadowniczych;
- 5) planuje nawożenie organiczne i mineralne roślin sadowniczych;
- 6) wykonuje prace związane z nawożeniem, pielęgnacją, nawadnianiem i odwadnianiem upraw sadowniczych;
- 7) dobiera sposoby formowania drzew i krzewów owocowych;
- 8) reguluje wzrost i owocowanie roślin sadowniczych;
- 9) zabezpiecza rośliny przed mrozem i przymrozkami;
- 10) wykonuje czynności związane z produkcją materiału szkółkarskiego i rozmnożeniowego roślin sadowniczych;
- 11) rozpoznaje choroby oraz szkodniki roślin sadowniczych;
- 12) rozpoznaje chwasty w uprawach sadowniczych;
- 13) dobiera metody i środki ochrony roślin sadowniczych;
- 14) ocenia dojrzałość zbiorczą owoców;
- 15) dobiera sprzęt do zbioru i transportu owoców;
- 16) prowadzi uprawę owoców zgodnie ze Zwykłą Dobrą Praktyką Rolniczą i z Zasadami Wzajemnej Zgodności;
- 17) wykonuje czynności związane ze zbiorem owoców;
- 18) przestrzega warunków przechowywania różnych gatunków owoców;
- 19) przygotowuje owoce do sprzedaży;
- 20) prowadzi sprzedaż bezpośrednią różnych gatunków owoców;
- 21) kalkuluje koszty produkcji sadowniczej.

2. Prowadzenie produkcji warzywniczej

Uczeń:

- 1) określa wpływ czynników klimatycznych na wzrost, rozwój i plonowanie roślin warzywnych i przyprawowych oraz grzybów jadalnych;
- 2) dobiera gatunki i odmiany warzyw do warunków klimatyczno-glebowych i ekonomicznych danego rejonu;
- 3) dobiera metody siewu nasion roślin warzywnych;
- 4) ocenia jakość materiału siewnego;
- 5) przygotowuje materiał siewny roślin warzywnych;
- 6) określa warunki i sposoby rozmnażania oraz pędzenia roślin warzywnych;
- 7) dobiera zmianowanie roślin warzywnych do określonych warunków klimatyczno-glebowych i ekonomicznych gospodarstwa;
- 8) przygotowuje pomieszczenia, osłony, podłoża i pojemniki do produkcji warzyw;
- 9) wykonuje czynności związane z prowadzeniem upraw warzywnych w gruncie, w pomieszczeniach i pod osłonami;
- 10) wykonuje czynności związane z uprawą roślin przyprawowych w gruncie i pod osłonami;
- 11) wykonuje czynności związane z produkcją grzybów jadalnych;
- 12) wykonuje zabiegi agrotechniczne związane z prowadzeniem plantacji nasiennych warzyw;
- 13) prowadzi uprawę warzyw zgodnie ze Zwykłą Dobrą Praktyką Rolniczą i z Zasadami Wzajemnej Zgodności;
- 14) stosuje metody ekologicznej uprawy roślin warzywnych;
- 15) dobiera sprzęt do zbioru i transportu warzyw;
- 16) przestrzega warunków przechowywania warzyw;
- 17) przygotowuje warzywa, nasiona, rośliny przyprawowe i grzyby jadalne do sprzedaży;
- 18) prowadzi sprzedaż bezpośrednią warzyw, nasion, roślin przyprawowych i grzybów jadalnych;
- 19) kalkuluje koszty produkcji warzyw.

3. Prowadzenie produkcji roślin ozdobnych

Uczeń:

- 1) rozpoznaje rodzaje i gatunki roślin ozdobnych;
- 2) rozpoznaje nasiona roślin ozdobnych i traw;
- 3) rozpoznaje organy podziemne roślin ozdobnych;
- 4) określa metody wegetatywnego rozmnażania roślin ozdobnych;
- 5) określa walory dekoracyjne roślin ozdobnych;
- 6) określa wymagania siedliskowe roślin ozdobnych;
- 7) planuje uprawę roślin ozdobnych w zależności od warunków klimatyczno-glebowych i ekonomicznych danego rejonu;
- 8) określa termin i sposób siewu nasion i sadzenia roślin ozdobnych;
- 9) przygotowuje glebę do siewu nasion i sadzenia roślin ozdobnych;
- 10) wykonuje czynności związane z siewem nasion i przesadzaniem roślin ozdobnych;
- 11) wykonuje czynności związane z sadzeniem drzew i krzewów;
- 12) wykonuje czynności związane z pędzeniem roślin ozdobnych, przyspieszaniem lub opóźnianiem kwitnienia roślin ozdobnych;
- 13) zakłada rabaty kwiatowe;
- 14) rozróżnia rodzaje terenów zieleni;
- 15) planuje rozmieszczenie roślin ozdobnych na terenach zieleni;
- 16) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne i renowacyjne terenów zieleni;
- 17) wykonuje dekoracje z wykorzystaniem roślin ozdobnych, naczyń i materiałów pomocniczych;
- 18) stosuje metody ochrony i nawożenia roślin ozdobnych bezpieczne dla środowiska;
- 19) prowadzi dokumentację robót związanych z urządzeniem terenów zieleni;
- 20) przygotowuje kwiaty cięte, rośliny doniczkowe oraz materiał rozmnożeniowy do sprzedaży;
- 21) prowadzi sprzedaż bezpośrednią kwiatów ciętych, roślin doniczkowych oraz materiału rozmnożeniowego;
- 22) kalkuluje koszty produkcji roślin ozdobnych oraz urządzenia i pielęgnacji terenów zieleni;
- 23) prowadzi uprawę roślin ozdobnych zgodnie ze Zwykłą Dobrą Praktyką Rolniczą i z Zasadami Wzajemnej Zgodności.

4. Eksploatacja środków technicznych stosowanych w ogrodnictwie

Uczeń:

- 1) posługuje się dokumentacją techniczną, instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń stosowanych w ogrodnictwie;
- 2) rozpoznaje materiały konstrukcyjne i eksploatacyjne stosowane w maszynach i urządzeniach ogrodniczych;
- 3) dobiera narzędzia, urządzenia i maszyny do wykonywania prac w ogrodnictwie;
- 4) obsługuje maszyny i urządzenia stosowane w produkcji ogrodniczej;
- 5) wykonuje określone zabiegi agrotechniczne związane z produkcją ogrodniczą;
- 6) dobiera pojazdy i środki transportu do rodzaju wykonywanych prac ogrodniczych;
- 7) wykonuje czynności związane z przeglądami technicznymi oraz konserwacją pojazdów, maszyn i urządzeń ogrodniczych;
- 8) przestrzega zasad rachunku ekonomicznego podczas wykonywania prac związanych z produkcją ogrodniczą;
- 9) przeprowadza kalibrację opryskiwaczy stosowanych w ochronie roślin.

RL.18. Planowanie i organizacja prac ogrodniczych

1. Planowanie prac związanych z uprawą roślin sadowniczych

Uczeń:

- 1) planuje uprawę roślin sadowniczych;
- 2) planuje i organizuje prace związane z uprawą roli, nawożeniem roślin sadowniczych;
- 3) planuje i organizuje prace związane z ochroną roślin sadowniczych;
- 4) planuje zabiegi pielęgnacyjne upraw sadowniczych;
- 5) organizuje proces produkcji ogrodniczej zgodnie ze Zwykłą Dobrą Praktyką Rolniczą i z Zasadami Wzajemnej Zgodności;
- 6) planuje i organizuje prace związane ze zbiorem różnych gatunków owoców;
- 7) organizuje prace związane z przechowywaniem i sprzedażą różnych gatunków owoców;
- 8) stosuje przepisy prawa dotyczące nasiennictwa;
- 9) korzysta z programów komputerowych do planowania prac związanych z uprawą roślin sadowniczych;
- 10) oblicza opłacalność produkcji sadowniczej;
- 11) stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony środowiska, ochrony roślin sadowniczych i bezpieczeństwa żywności.

2. Planowanie prac związanych z uprawą roślin warzywnych

Uczeń:

- 1) planuje uprawę roślin warzywnych i przyprawowych oraz grzybów jadalnych;
- 2) planuje i organizuje prace związane z uprawą roli, nawożeniem i ochroną roślin warzywnych i przyprawowych oraz grzybów jadalnych;
- 3) planuje i organizuje prace związane z siewem nasion, pikowaniem, przesadzaniem i sadzeniem roślin;
- 4) planuje i organizuje prace związane z rozmnażaniem i pędzeniem warzyw;
- 5) planuje zabiegi pielęgnacyjne upraw warzywnych;
- 6) planuje i organizuje prace związane ze zbiorem warzyw, roślin przyprawowych oraz grzybów jadalnych;
- 7) organizuje prace związane z przechowywaniem i sprzedażą warzyw, roślin przyprawowych oraz nasion i grzybów jadalnych;
- 8) przestrzega przepisów prawa dotyczących nasiennictwa;
- 9) przestrzega przepisów prawa dotyczących ochrony środowiska, ochrony roślin warzywnych i bezpieczeństwa żywności;
- 10) oblicza opłacalność produkcji warzyw, roślin przyprawowych oraz grzybów jadalnych;
- 11) korzysta z programów komputerowych do planowania prac związanych z uprawą roślin warzywnych.

3. Planowanie prac związanych z uprawą roślin ozdobnych

Uczeń:

- 1) sporządza szkice inwentaryzacyjne terenów zieleni;
- 2) opracowuje projekty zagospodarowania terenów zieleni z wykorzystaniem walorów i specyfiki terenu;
- 3) planuje i organizuje prace związane z siewem nasion, pikowaniem, przesadzaniem i sadzeniem roślin ozdobnych;
- 4) organizuje prace związane z uprawą roli, nawożeniem i ochroną roślin ozdobnych uprawianych w gruncie i pod osłonami;
- 5) planuje i organizuje prace związane z uprawą roli, nawożeniem i ochroną drzew i krzewów ozdobnych;
- 6) planuje i organizuje prace związane z urządzaniem i renowacją terenów zieleni;
- 7) sporządza harmonogramy prac związanych z uprawą roślin ozdobnych i pielęgnacją terenów zieleni;
- 8) planuje i organizuje prace związane z sadzeniem drzew i krzewów ozdobnych;
- 9) planuje wykonanie prac na poszczególnych etapach produkcji określonych gatunków drzew i krzewów ozdobnych;

- 10) planuje i organizuje zbiór, przechowywanie i sprzedaż roślin ozdobnych;
- 11) oblicza opłacalność produkcji roślin ozdobnych;
- 12) korzysta z programów komputerowych do planowania prac związanych z uprawą roślin ozdobnych.

Ukończenie szkoły i dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe daje pełne uprawnienia rolnicze uznawane w całej Unii Europejskiej